

Vyšla aktualizovaná studie hodnotící 20 let na cestě k energetické soběstačnosti obce Hostětín.

V malé bělokarpatské obci Hostětín již od počátku devadesátých let minulého století vznikají projekty **zabývající se využitím místních zdrojů, úsporami energie, obnovitelnými zdroji energie** (především sluncem a biomasou) a technologiemi šetrnými k životnímu prostředí. Hostětín se tak profiluje jako **model udržitelné obce**.

Ekologický institut Veronica tyto projekty dlouhodobě monitoruje a sleduje jejich výsledky – tak se snaží demonstrovat, že lokální projekty mohou přispívat k šetrnému přístupu k životnímu prostředí a zároveň podporovat ekonomický a sociální rozvoj regionu.

První studie, která hodnotí přínosy projektů udržitelného rozvoje, vznikla již v roce 2008 a přinesla v České republice tou dobou ojedinělý výzkum. Studii zpracovával Trast pro ekonomiku a společnost. Po 5 letech dochází k novému hodnocení environmentálních, ekonomických a sociálních přínosů. **Aktualizovaná studie vychází pod názvem „20 let na cestě k energetické soběstačnosti - Co přinesly projekty v Hostětíně?“. Tuto unikátní studii si můžete stáhnout ze stránky Centra Veronica Hostětín:**

www.hostetin.veronica.cz/studie. Studie vznikla díky podpoře z Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí.

Mluvíme-li o projektech udržitelného rozvoje, máme na mysli především kořenovou čistírnu odpadních vod, využívání solárních technologií pro ohřev vody i výrobu elektřiny, vytápění téměř celé obce dřevní štěpkou, šetrné veřejné osvětlení, moštárnu s bioprodukcí, pasivní dům Centra Veronica, ukázkovou přírodní zahradu a řadu edukativních prvků, které doprovází tyto stavby.

Modelové projekty v Hostětíně nevznikly z vnějšího popudu. Jsou výsledkem hledání vyváženého řešení, která odpovídá místním podmínkám. Na počátku devadesátých let Hostětín, obec, jehož další existenci omezovala stavební uzávěra, hledal nejvhodnější způsob čištění odpadních vod. Výstavba vegetační čistírny odpadních vod s sebou přinesla vedle pro další existenci sídla nezbytného odstranění stavební uzávěry inovační impulz, který podnítil další rozvoj obce v duchu zásad udržitelného rozvoje.

Společným jmenovatelem všech projektů pak byla mimo jiné **spolupráce obce a neziskového sektoru a využití zkušeností, zejména ze zahraničí**. V konečném důsledku pak ucelený soubor projektů v Hostětíně napomáhá přiblížit, jak mohou vypadat budoucí udržitelná sídla. Obce na cestě k energetické soběstačnosti, se silnou a fungující místní ekonomikou, nezátěžující životní prostředí. Vrostlé do krajiny, vědomé si své kulturní historie a přívětivé ke svým občanům i přírodě.

Projekty v Hostětíně **vznikaly cíleně jako opakovatelné**: jejich realizace je možná i na dalších místech nejen v České republice, samozřejmě s přihlédnutím k místním podmínkám. Uskutečněné projekty mají přirozeně i příznivý vliv na celkový stav obce – v posledním desetiletí se mimo jiné podařilo zastavit pokles počtu obyvatel.

Příklad Hostětína ukazuje v realitě, co bude znamenat přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku a aplikace konceptu udržitelného rozvoje na místní úrovni.

Pojďme si podrobněji představit jednotlivé výše zmíněné projekty, které v komplexu vytváří unikátní prvek fungování obce.

V Hostětíně je **první kořenová (vegetační) čistírna odpadních vod** na východní Moravě. Jejím základem je umělý mokřad s běžnými mokřadními rostlinami. Čištění vody probíhá především díky bakteriím žijícím na kořenech rostlin, které rozkládají organické znečištění a tím vodu čistí stejně účinně jako klasické čistírny odpadních vod.

Obecní výtopena na biomasu vytápí téměř celou obec. Spaluje dřevní štěpku, odpad z okolních pil a lesů. Na rozvod tepla je napojeno 85 % domácností.

Obnova veřejného osvětlení proběhla formou **instalace nejmodernějších svítidel**, která snížila spotřebu elektřiny nejméně o čtvrtinu a efektivně eliminovala světelné znečištění.

Budova Centra Veronica byla postavena v roce 2006 jako **první česká veřejná budova splňující pasivní standard**. Tvoří ji seminární a ubytovací část a slouží jako ukázková stavba demonstrující různé postupy ekologického stavitelství. Bydlení v pasivním domě si díky ekopenzionu může vyzkoušet každý.

Pro praktické vzdělávání slouží **sad a certifikovaná ukázková přírodní zahrada**. Sad pomocí naučné stezky a hravých aktivit zapojuje veřejnost do záchrany starých odrůd ovoce a obnovy extenzivních ekologických sadů v krajině.

Vyhlášené hostětínské jablečné **biomošty a bylinné biosirupy** se vyrábějí v místní **moštárně**. Více než 95 % produkce nese osvědčení BIO – Produkt ekologického zemědělství. Značka BIO garantuje dodržení ověřeného výrobního postupu i kvalitu jablek, které do moštárny dodávají ekozemědělci přednostně z Bílých Karpat.

Na devíti domech v obci jsou vidět **sluneční kolektory**, velkoplošné kolektory pro ohřev teplé vody využívá moštárna i Centrum Veronica. Na moštárně jsou instalovány **fotovoltaické panely** pro výrobu elektřiny. Fotovoltaická elektrárna je i na pozemku u výtopeny a na střeše jednoho rodinného domu.

Na vyhlídkách, u studánek, na místech, která jsou opředena místními pověstmi, se nacházejí **dřevěné sochy**, které podtrhují typickou tvář Bílých Karpat – mozaiku polí, zahrad, sadů, luk a převážně listnatých lesů.

Naučná stezka Naokolo Hostětína byla vytvořena s využitím moderních metod interpretace místního dědictví.

Kromě ochrany životního prostředí přinášejí projekty obci zvýšenou zaměstnanost. Platby za energie, potraviny a služby zůstávají v místě a posilují lokální ekonomiku.

V případě moštárny a výtopeny se podařilo pomocí výpočtu lokálního multiplikátoru zjistit, jaký je jejich přínos pro místní ekonomiku. Z každé koruny, která projde moštárnou, se navíc vygeneruje 63 haléřů v regionu. Každá koruna, která projde výtopenou, vygeneruje v regionu další korunu a třicet haléřů. Seminární centrum – pasivní dům utrací v regionu 67 % všech výdajů.

Projekty realizované v Hostětíně vytvářejí jedinečné prostředí i pro vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje. Výjimečná koncentrace ekologických projektů a dlouholetá práce s veřejností tvoří základní kameny vzdělávacích programů Centra Veronica. Jedinečná infrastruktura umožňuje nepracovat s modely, ale ukazovat konkrétní realizace. Tento princip lze shrnout do sloganu „**na vlastní oči, na vlastní kůži**“. Do Hostětína přijíždí pro inspiraci odborná a laická veřejnost z České republiky i dalších zemí.

Pokud výsledky činnosti uplynulých dvaceti let zajímají i vás, tak si o nich můžete nejen přečíst ve zmíněné aktualizované studii, ale především si je můžete přijet prohlédnout i osobně. Pracovníci Centra Veronica nabízí lektorované exkurze i vzdělávací a pobytové programy pro dospělé i děti.

O Hostětíně nestačí jen číst. Přijďte se podívat. Je kam jít...

Ministerstvo životního prostředí

Tento projekt byl realizován za finanční pomoci Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí.